

Z českých vlastí

Státoprávní dumky. Minulý měsíc bylo tomu 40 let, co nastal důležitý a pro českou věc osudný obrat v éře fundamentálek. Bylo to 20. října 1871, kdy byla svolána korunní rada, již předsedal sám císař. Proti politice hr. Hohenwarta vystoupil baron Buest (pružák) a hrabě Andrassy (Maďar), a potírající státoprávní vyrovnaní s českým národem podal návrh nového reskriptu, jímž měly být fundamentální články odvolány. Hr. Hohenwartz nedovedl proti přesile obhájit svého stanoviska a tak v několika dnech rozhodl císař proti němu a proti národu českému. Dvacátý říjen 1871 znamená neblahý den v politickém zápase národa českého.

Profesor Mourek zemřel. Ve svém bytu na Král. Vinohradech zemřel dne 25. října odpoledne výborný paedagog a spisovatel prof. dr. Václav Emanuel Mourek. Svoji literární činnost na poli studií anglické a německé literatury vyvíjel se prof. Mourek do řad nejpedagogičtějších filologů. Narodil se 20. srpna 1846 v Luhu u Přeštice. Studoval na pražské universitě a po státní zkoušce r. 1871 stal se suplentem na gymnasiu v Č. Budějovicích a za rok na to skutečným učitelem. V roce 1883 povýšen na doktora filosofie a krátce na to jmenován profesorem c. k. akad. gymnasia v Praze. V roce 1884 habilitoval se za docenta germánské filologie a jmenován examinatorem jazyka a literatury německé při zkušební komisi pro kandidáty učitelství. Jako akademický učitel byl prof. Mourek mezi posluchači velice oblíben a z řad jeho žactva vyrostla celá řada znamenitých učenců. V roce 1888 byl jmenován mimořádným a v r. 1894 řádným profesorem university Karlo-Ferdinandovy. Na jeho podnět byl zřízen při filosofické fakultě české university germanistický seminář, jehož byl Mourek ředitelem. Vydal učebnici jazyka anglického, velký anglicko-český a česko-anglický slovník a napsal celou řadu článků o Anglii. V roce 1896 stal se řádným členem král. české společnosti nauk v r. 1896 jejím generálním sekretářem. V roce 1890 zvolen řádným členem třetí třídy České akademie a před několika lety jednatelem musea král. Českého. Profesor Mourek těšil se pevněmu zdraví a nic nenavzdědovao tomu, že by jeho život bylo na malé. Ještě krátce před svou smrtí odešel na poštovní úřad a vrátil se domů, stížen byl náhle nevolností. Bylo ihned posláno pro dr. Sylabu, ale nežli se tento dostavil, dr. Mourek zemřel.

Nový český mecenáš. Dne 13. října v Boritově u Černé Hory na Moravě zemřel pan Eduard Ševčík, odkázal Ústřední Matici školské 10,000 korun, spolku Komenického ve Vídni 5,000 korun, Hlavko é nadaci 3,000 korun, Brněnské Matici školské 1,500 korun. Za svého života pohyboval se zespulý mecenáš většinou v kruzích německých, byv k tomu vázán svoji službou inspektora státních dráh, lež zůstal až do smrti upřímným Čechem, což dokázal svým velkolepým odkazem.

Velký úspěch sl. Destinové ve Vídni. Slečna Destinová měla před svým odjezdem do Ameriky dne 23. října ve vídeňské dvorní hudební společnosti koncert na vyprodaného domu a obrovským úspěchem. Byla nesčetněkrát vyvolána a donucena k pěti předávkám. Mezi jiným zpívala arii z Dvořákovy "Rusálky" a "Ukolébavku" z "Hubičky." Květinové dary jí podány nebyly vzhledem na smutek pro úmrtí jejího otce. Doprovázena byla orchestrem vídeňských hudebních učmelů za Hzeň Oskara Nedhala.

Zemřel Emanuel Kittl, otec E. Destinové, byl ve svém mládí, na začátku let sedmdesátých, jedním ze vzácných českých milionářů, kteří stáří podporovali národní vlastenecké úbole, a doista byl on první, který žinně přispíval k zkládání tehdejších neexistujících styků česko-francouzských. On to byl, který svými penězi založil nyní už vzpomínatelný týdeník "Correspondence Slave," a podobně tomu bylo by se mohlo dělati, kdyby neovládnutý jeho

redaktor, jakýsi pan Rigoudaud, byl v něm tak příliš mnoho nemrhal penězi. Tak musil list ten zajít, a brzy na to p. E. Kittl náhe pozbyl největší části svého jmění. Zbyly mu jen trosky dřívějšího bohatství, a tu každý mohl sil jej obdivovat, s jakým stoickým klidem dovedl snášet tuto strašnou katastrofu. Zmizel z Prahy a uchýlil se na venek, kde odloučen ode všech svých bývalých přátel, žil klidný, skromný život. Teprve v pozdějších letech vrátil se do Prahy, kde ho náhle stihla smrt. Věru, pan E. Kittl byl hrd na svou duši sl. Destinovou, ale sl. Destinová pravem zase může býti hrdna na svého otce.

Srážka důstojníka s městským radním v Pardubicích. Vzrušující případ stal se dne 10. října v Pardubicích v Alžbětíně tř. Městský radní p. J. Sochor žádal hulanického nadporučíka Čermáka za vysvětlení, proč mu šavli zabil psa. Nadporučík na to odpověděl, že pes nebyl docela nic vzdělaný. Pan Sochor vysvětlil p. Čermákově, že šavle důstojnická není k zabíjení psů a obrátil se k odchodu. V tom však přiskočil k němu ze zadu nadporučík a udeřil ho bičkem. Pan Sochor uchoopil důstojníka za krk a ten stiskl mu nos. Tak drželi se několik okamžiků. Teprve za chvíli vyskočil z blízké sochařské dílny p. Vávra a důstojníka odtrhl. Sotva se tak stalo, dal p. Sochor nadporučíkovi takový políček, že se započal a čepice mu spadla na chodník. Nadporučík sebral čepici s chodníku a odešel. Hned po té p. Sochor odebral se na místní komando a tam případ oznámil velícímu majorovi Lamašovi, který s ním sepsal protokol. Dne 12. října přijel do Pardubic auditor a zavedl s nadporučíkem Čermákem vyšetřování. Událost roznesla se rychle po městě a způsobila všeobecné vzrušení. Městská rada, jak píše Osvěta Lidu, tlumočila veliteli posádky své politování nad tímto případem a zároveň naději, že dosavadní dobrý poměr mezi posádkou a obcí nebude zkažen; dostalo se jí ujištění, že i důstojnický sbor živě lituje toho, co se stalo, a že doufá, že občanstvo pardubické čin jednotlivce nebude přičítati na vrub zdejšního důstojníctva vůbec. Jak slyšíme, nadporučík Čermák netěší se ani u vojště ani u občanstva valným sympatiím a jeho nuceného odchodu z Pardubic sotva kdo bude litovati. Spíše občanstvo lituje, že mu pan Sochor dal — jenom jednu.

Záhadná vražda. Sensační případ, jenž vybořil celý kraj okolo Jevíčka, udál se v Horním Štěpánově na Moravě. Na dvůr domku Veselých přišel neznámý maskovaný muž, kterého však Veselý zadržel. Muž vrazil do Veselého tak prudce, že tento upadl. Jeho žena, 60letá domkářka Anna Veselá, přispěchala mužovi na pomoc, avšak tu střelil ji neznámý útočník do pravé strany plie a způsobil jí smrtelné zranění, je muž ještě v noci podlehl. Nastal poplach a na úzkostlivé volání o pomoc sbíhali se sousedé. Vrah uprchl přes zahradu do poli. Před svým skonek ušla Veselá se vši určitostí, že oním vrahem byl její synovec, 23letý Frant. Smíd, abiturient reálky, jehož prý jistě poznala dle chůze, pohybu a řeči. — Smíd prý stařené před časem odcedil větší obnos peněz a snad ze strachu před prozrazením dopustil se nyní hrozného tohoto činu. Následek vyšetřování a údajů mezi tím zranění podlehnul Veselý byl, že hned odpoledne byl Smíd zatčen pro podezření z této vraždy a odvezen do vyšetřovací vazby do Jevíčka. Při prvním výslechu úplně popíral a projevil zálost, aby byl dopraven do vyšetřovací vazby do Brna.

Neštěstí ve stanici Věstotech. Přívrtech. Dne 23. m. m. po 2. hod. odpo. vrazila u stanice Věstotech-Přivory posunující lokomotiva do povozu, řízeného Jos. Černým, a rozdrtila vůz a koně, způsobil i povozníku smrtelné zranění. Nehoda vznikla tím, že nebyly zavazky závozy přes dráhu. Téžce zraněn Černý je z Přivor.

Obět svého povolání. Když přijel pražský osobní vlak No. 14 do stanice Okrouhlice u Německého Hradu, nastoupil vrahův konduktor Šebecnek se služebníkem vozu, aby se pokusilho dřevníka na se

co pozeptal. V téměř okamžiku přihnal se rychlovlak č. 1 a jeho parostroj zachytiv Šebecneka, vlekl jej až za výměny a roztrhal jej na kusy. Na pokřik a zářezci signály zřízenou byl rychlík zastaven a strašně zohavené tělo nešťastníkovy vtaženo z krvavých kol parostroje. Šebecnek zachpěchává po sobě vřovou a několik nezaopatřených dětí.

Neštěstí na dráze. — Na nádraží ostravsko-frýdlandské dráhy v Mor. Ostravě byla 20. m. m. zachycena osobním vlakem a na místě usmrcena žena dělníka Koláře z Vítkovic. Mrtvola nešťastné ženy byla dopravena do umrlčí komory na hřbitov mor.-ostravský. — Na nádraží e. k. severní dráhy v Děčicích byl přejet železniční zřízenec F. Kudělka. Byla na ujeta noha. V bezmádkém stavu byla záchranou staniční dopraven do blízké nemocnice.

DROBNÉ ZPRÁVY.

— V Českých Budějovicích zemřel 23. října ředitel tamní české reálky dr. Fr. Faktor. Zemřel narodil se r. 1861 v Říčanech, studoval realku v Písku a techniku v Praze. R. 1902 dosáhl hodnosti doktora technických věd. Konal rozsáhlé cesty po Evropě, Spojených Státech severoamerických, Malé Asii, Egyptě a Palestině. Vydal řadu odborných spisů. Byl pohřben na hřbitov Česko-budějovický.

— V Přemýšlení, okresu karlínském, zavražděn byl nevlastní syn hostinského Františka Bláhy, Jaroslav Bašta, 14 a půl roku starou služkou Karolinou Novotnou. Dívka byla pověřena o patrovním hoche, ale přeto (nebo právě proto), že se s hochem laskala způsobem někdy až nepatřným, neměl jí hoch rád a často po ní házel kamením. Při jedné procházce blízko tanního rybníka hoch zmizel, což děvče oznámilo p. Bláhovi a velkým pláčem a projevil doměnkou, že snad hoch spadl do rybníka. Rybník byl prohlédán, leč hoch nenalezen. Otec zmizelého hoche jal se ráno pátrat ve víkolních vrbních a tam se setkal k velkému překvapení se svojí služkou, seďící v trávě a třímající hochovu čepici. Jeho hlavou blesko podřezání a s výkřikem "tys ho zabila", skočil po děvčeti, leč toto hbitě uniklo a zmizelo ve vrbních a nebylo dosud nalezeno. Převidá domněn, že děvče skončilo sebevraždou. Na výzvu p. Bláhy podnikli sousedé a hlavně hoši prohlídku vrbin a tak se podařilo jim mrtvulu Jaroslávkuvona nalézt. Stopa ukazovala, že byl Jaroslav zavlčen na místo již mrtvý. Hlavu měl rozbitou kamenem. Dalším pátráním zjištěno, že Novotná po činu se odebrala ke své babičce do Libeznic, odkud po krátkém odpočinku odešla neznámou kam. Ve Střížkově, kde mladá vražednice má otec, továrního dělníka, těšícího se bezúhoonné pověsti, převládá přesvědčení, že Novotná je horá na mysl, a že vraždou spáchala v nepřičetnosti.

ČERNÉ BODY.

Preložil F. Hais.

Telegraf hrál na všechny strany... Jeho Veličenstvo rážilo praviti. Co rážilo praviti Jeho Veličenstvo! — Že na obzoru zjevily se temné body. A v zahraničním ministerstvu běhali poslové sem a tam, a radové sestrukovali hlavu... někteří mluvili tajemná slova, někteří úplně oněměli a někteří se smáli, jako se smějí taškáři.

Řekněte mi pro boha, co se vlastně přihodilo! Tento pokrčil ramenoma... náš soused vrhl se na hranice trupy, též v arbské tržní feči je prý nějaké dvajsmyslné místo. Ministerský předseda právě odjel do parlamentu. V parlamentu byly tribuny přeplněny... Hlava na hlavě tu byla, a vše a napjetím očekávalo co ministerský prezident sdělí shromážděným poslům Hle... Pánové, nemečkejte, okamžitě je váš; vlast na vás patř. Konejte svou povinnost a řekněte ano! Vyboreň! Bravo! a potlesk Dech patriotické národy táhl vy-

sokými prostorami a ministři kollegové a všichni přítomní generálové blahopřáli prezidentovi k této řeči.

Na to zvedlo se několik poslanců chřících mluvití proti, avšak hlasité "fuj" je usadilo a umlčelo.

Nyní povstal předseda říšské rady... Pánové, došli jste zajisté k přesvědčení, že každá opoziční feč byla by zradou vlasti. Co byste rekli svým voličům ku svému ospravedlnání, kdyby se stalo neštěstí? Měli byste odvahu nezklopiti zraků svých před matkami a dětmi? "Krev zavražděných" — rekly by — "necht padne na vás."

Všeobecné pohnutí zavládlo ve shromáždění. Staří ředivci se objívali, a jednomu nadmíru korpulentnímu rolníku stékaly horké slzy po odulých tvářích a přfsahal, že ještě dnes dá si nabrousiti dělovu šavli, aby byla pro všechny případy pohotově...

Bylo to samozřejmě — vládní předloha, týkající se zvýšeného požadavku dvou set millionů zlatých na vojenské účely, prošla skoro jednohlasně.

Ministerský předseda ujjžděl v šíleném trysku do dvorního hradu. Jeho Veličenstvo šlo mu již vstříže... Nu, jak je, můj milý ministře?

"Vítězství! vítězství! Veličenstvo!"

— Škoda, že jsme nežádali tři sta millionů.

"Až podruhé, Veličenstvo, pak namalujeme ty černé body k východu."

— Není rovněž zlé, vy čaroději, tentokrát však musíme sáhnouti k nějakému většému řádu s brillanty? Co!

"Ó, Veličenstvo, bylo by příliš té milosti."

— Ticho, ticho, známe to. — Jakmile bylo povoleno těch dvě stě millionů zlatých, rozptýlily se temné body na obzoru. Bylo úředně oznámeno, že trupy na hranicích tvořilo pouze osm set mužů a těchto osm set mužů nebylo ani žádnými trupami, nýbrž evičebným mužstvem spojeného hasičstva. Též dvojsmyslný význam arbské tržní feči byl by teď úplně jasný a je prý naprosto nevinné povahy.

Parlament vykonal svoji povinnost. Parlament byl uzavřen. Poslanci se rozloučili a rozjeli do svých domovů.

"Pane kollego" — pravil jeden — "nevím — ale připadám si tak nešťastným, anebo je to poeit zahanbení..."

— Buďte bez starosti, odvětil druhý, než dojedeme domů, novináři čtenářům svým dokáží na vlas, že jsme tentokrát zase vlast zachránili.

Jak dociliti zdravou kůži a pékné vlasy.

Na udržení pěkné zdravé kůže a zabránění neb vyhojení všelikých kožních nemocí, vyrážek a svědění od útlého dětství až do stáří je Severovo Léčebné kožní mýdlo nedostizné. Nechechte-li míti kvasy suché, tenké, lupy, svědění pokožky na hlavě a přejete-li si zabrániti vypadávání vlasů a povzbuditi jejich vzrůst, vymyvejte si hlavu občas tímto mýdlem a do půdy vlasové často vtírejte Severvů Šlitol vlasů. Na prodej v lékárnách. Cena mýdla 25c. Šlitol vlasů 50c a \$1.00. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Victor recardy, hrané kapelou Boh Kryla. — Kvarteta, zpívaná pp. J. Kalásem, F. Mayerem, V. Reindlem, 7 Jelnkem. — Hudby se zpívem — jako "Listečka dubový", "Zakolníček", "Pepička", polka, neb mamilovaný "Kuchař" a jiné.

Columbia recardy, hrané na koncertu. — Strle box trocky od \$15.00 vř. — Při objednáve jednako touto krato: uprosení výšky. Semsamy sdarom: Píste si o: 15-

JOS. JIRAN,
1333 W. 19th St.,
Chicago — Illinois.

VESELÁ MYSL - PŮL ZDRAVÍ!
Tučo osvědčeno medicínu nabízíme všem mrzoutům, starým mládenčím a panám, jakož i všem přátelům zdravého humoru a vtipu:
Vilímkův Humoristický Kalendář na r. 1912.
Dostanete jej poštu za 35 ctů. (možno zaslati v počtov. známkách) — jistě levněji než v kterékoli lékárně — v
Centrálním Knihkupectví
BRODSKÝ & SOVÁK,
302 East 72nd Street, New York, N. Y.,
největší a sklad českých knih v Americe.
Jiné kalendáře, jichž máme na 100 druhů, poštu za 30 centů. Velký výběr spisů pro mládež, hodících se za vánoční a novoroční dárky. Pamatujte, že v české ordině má býti česká kniha. Píšte o seznamy. Obchodníkům provize. 14-10c

Okamžitá práce pro 300 mužů!
Cheeme české rodiny z dá odů jejich rolnické vyspělosti a píle, které rozhodnou-li se usaditi se ve Westpoint, mají příležitost zakoupiti sobě farmu za takových podmínek, které umožní jim spláceli z výtžku farmy pozemek od nás za opený.
Každoroční práce od 1. října do 1. dubna s platem od 10 do 18 doll. Týdně jest absolutně zaručena kupům našich farm.
Vzdělané pozemky tyto na házejí se v nejúrodnější části Soustátí, kde každý druh zeleniny a o oce se pěstuje. Pobytem pracovním zde umožněno Vám bude dříve než rozhodnete se koupiti, úrodnost pozemků, na kterých dvakrát do roka se klidí, seznati. Nezáleží, jak mnoho peněz máte, — ale jestli plní, odhodláni dobrou budoucnost si založiti. — Příležitost řídká. — O podrobnosti pište česky neb anglicky.
The Old Dominion Industrial Company,
WESTPOINT, VIRGINIA. 15q4

Dobré pivo jest lék
Plzeňské pivo v láhvích
z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
FREMONT, NEB.
Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

Metz Bros. Brewing Co.
Telefon Douglas 119
Vaří a lahvuji výborné jen pivo.
Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

Jediný spořitelní ústav v Omaze,
který má zvláštní oddělení české a v ředitelstvu jsou tři Češi zastoupeni.
Přijímá vklady odkudkoli, od členů i nečlenů, od \$1.00 do \$5,000. Pod státním dozorem. Vklady zaručeny jsou prvním markyčsm na zastavený pozemkový majetek. Dividendy 6 procent. Osmnáct roků v obchodu.
Blížší podrobnosti Vám ochotně vysvětlí Adolf A. Tenopír anebo Chas. F. Kunel, jeden z ředitelů
Spofitelny
BANKERS SAVINGS & LOAN ASS'N.
Adolf A. Tenopír, A. D. Touzalin,
ředitel českého oddělení, sekretář
Úřadovna čis. 101, roh 16. a Dodge, ulice, Omaha, Nebraska.

KRAJANÉ, POZOR!
Já jsem zde prvním českým farmářem, bydlím zde již po 13 roků. A nyní, když sem přijedete, okáží vám svou farmu. Mám tři zaseto vcelké obilí jakož i zeleninu vřeko druhu. To vám dokáže, že málokde docillte takového vřtžku z vaší práce jako zde. Toto jest krajina pro člověka chudého, který si zde má: pomoci k vlastnímu domovu a málo peněz. Ceny pozemků od \$7.50 nahoru na 10 roků na splátku.
Píste: John Sebaer, zástopce
Bohemian-American Land and Loan Co., PHILLIPS, WISCONSIN.

Česko-Americký Venkov
nejlepší český hospodářský sborník
neměl by scházeti v žádné české rodině. Obsahuje hojnost vybrané četby ze všech odborů hospodářských a domácnosti jakož i hojnost užitečlické četby zábavné. Vychází každý měsíc. Předplatné obnáší \$1.00 ročně.
PRVÝ ROČNÍK "VENKOV" poskytneme jako premi novým předplatitelům na kterýkoliv náš list za nepatrný doplatek 25c. Přihlaste se v braku, neboť zbývá sá-soba "Venkova" v posledních dnech valně se stěnila.
POKROK PUBLISHING CO.,
1617-19 South 13th Street, CHICAGO, ILLINOIS
Předplatte svým přátelům "Pokrok."